

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslų sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M001)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas Klinikinės medicinos institutas Širdies ir kraujagyslių ligų klinika			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Įgimtų širdies ydų diagnostika ir chirurginis gydymas 6 kreditai (160 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	-	2	4
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	Egzaminas žodžiu, pateikiami 3 klausimai.			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
Suteikti gilesnių žinių apie įgimtų širdies ydų anatominius bei funkcinis ypatumus, diagnostikos metodus bei chirurginių intervencijų taikymo būdus, išstudijuoti galimas jų komplikacijas bei gydymą.				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
<p>Svarbiausios įgimtos širdies ydos (ĮŠY), jų klinika, diagnostikos ir gydymo būdai. Įgimtų širdies ydų chirurginio gydymo istorijos apžvalga pasaulyje ir Lietuvoje. ĮŠY klasifikacija. ĮŠY hemodinamikos ypatumai, anatominių pakitimų, hemodinamikos sutrikimų ir klinikinio pasireiškimo ryšys. ĮŠY diagnostika: EKG, rentgenologinis tyrimas, širdies ultragarsinis tyrimas, invazinė ĮŠY diagnostika (aortografija, ventrikuliografija, dešiniųjų širdies ertmių manometrija, plaučių arterijos pasipriešinimo matavimo būdai), kompiuterinė tomografija, magnetinis rezonansas, laboratoriniai tyrimai. Radiologinės invazinės gydymosi procedūros (Rashkind'o septostomija, AAL kimšimas, aortopulmoninių kolateralių kimšimas, aortos vožtuvo plėtimas, plaučių vožtuvo plėtimas, aortos koarktacijos plėtimas, septalinių defektų uždarymas). Dirbtinė kraujo apytaka (DKA), jos ypatumai prie ĮŠY, ultrafiltracija, ekstrakorporinė membraninė oksigenacija (ECMO). ĮŠY chirurgijoje naudojamos medžiagos (autoperikardas, homotransplantatai, „contegra“, politetrafluoretileno graftai). Embrioninis širdies vystymasis, vaisiaus kraujo apytaka. Naujagimių ir kūdikių įgimtų širdies ydų diagnostika, gydymo ir pooperacinės slaugos ypatumai. Atviras arterinis latakas (AAL), anatomija, klasifikacija, hemodinamikos pakitimai; AAL neišnešiotiems naujagimiams. Įgimtos širdies ydos, reikalaujančios neatidėliotinos pagalbos (totalinis anomalinis plaučių venų drenažas (TAPVD), kairiosios širdies hipoplazijos (KŠH) sindromas, stambiųjų kraujagyslių transpozicija (SKT), aortos koarktacija (AK), nutrūkęs aortos lankas, kritinė aortos vožtuvostenozė (AS)). Totalinio anomalinio plaučių venų drenažo (TAPVD) anatomija, klasifikacija, hemodinamikos pakitimai ir klinika. TAPVD diagnostika ir gydymas, operacijų metodai. KŠH sindromas. Ydos anatomija, hemodinamika, klinika. KŠH diagnostika ir chirurginis gydymas (Norwood I ir Sano operacijos). Stambiųjų kraujagyslių transpozicijos (d-SKT) anatominiai variantai, hemodinamika, klinikinis pasireiškimas. SKT diagnostika ir chirurginis gydymas. Operacijų metodai: 1) kraujotakos sukeitimas kraujagyslių lygyje (Jatene operacija), 2)</p>				

kraujotakos sukeitimas prieširdžių lygyje (Senning'o, Mustard'o operacijos), 3) kraujotakos sukeitimas skilvelių lygyje (Rastelli operacija, Nikaidoh operacija). Šių operacijų privalumai, trūkumai, komplikacijos. Koreguota stambiųjų kraujagyslių transpozicija (I-SKT), anatomiciniai variantai, hemodinamika, klinikinis pasireiškimas. Tetrada Fallot (TF) anatomiciniai variantai, hemodinamikos pakitimai, klinika. TF diagnostika ir gydymas. Paliatyvios ir radikali operacijos. Vieno arba dviejų etapų chirurginio gydymo pasirinkimas. Dešiniojo skilvelio išstūmimo trakto rekonstrukcijos reikšmė operacijų rezultatams. TF radikali korekcija suaugusiems ligoniams ypatumai. Plaučių arterijos atrezija, kolateralinė plautinė kraujotaka. Aortos arba plaučių arterijos homotransplantatų panaudojimas. Prieširdžių ir skilvelių pertvarų defektai. Klasifikacija, anatomiciniai variantai, hemodinamika klinikinis pasireiškimas, diagnostika ir gydymas. Paradoksinė galvos smegenų kraujagyslių embolija. Plaučių arterijos hipertenzija. Eisenmengerio sindromas. Atrioventrikulinė komunikacija. Ydos anatomiciniai pakitimai, hemodinamikos sutrikimas ir klinika, diagnostika ir operacijų metodai. Aortos koarktacija, anatomiciniai variantai, hemodinamikos sutrikimai. Klinikinis pasireiškimas naujagimių, kūdikių ir paauglių amžiuje. Aortos koarktacijos diagnostika ir gydymas. Operacijų būdai ir komplikacijos. Kraujagysliniai žiedai (dvigubas aortos lankas, anomalinis plaučių arterijos šakos atsišakojimas), stemplės, trachėjos suspaudimo gydymas. Įgimti širdies vožtuvų patologiniai pokyčiai. Aortos vožtuvo įgimta stenozė. Povožtuvinė aortos stenozė. Operacijų būdai naujagimių amžiuje, paauglystėje ir suaugusiems. Ross'o operacija. Šios operacijos privalumai ir trūkumai. Dviburis aortos vožtuvas, kylančios aortos aneurizma. Marfano sindromas, Loeys-Dietz sindromas. Aortos vožtuvą išsaugojančios operacijos (David, Magdi-Jacob) Šono sindromas. Ebšteino anomalija. Ydos anatomija, hemodinamikos sutrikimai, klinika ir gydymas. Operacijų metodai, komplikacijos. Vieno skilvelio kraujotakos fiziologija, Fontano operacija (klasikinė, lateralinis tunelis, ekstrakardinis konduitas), hemiFontano operacija, dvikryptė Gleno jungtis. Pusančio skilvelio kraujotakos fiziologija, operacijų būdai. ĮŠY suaugusiems. Fontano konversija. ĮŠY chirurginio gydymo komplikacijos. Širdies ir širdies-plaučių transplantacija prie įgimtų širdies ydų.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Warnes C.A. Adult Congenital heart disease. 2009. Willey-Blackwell.
2. Corno AF., Festa P. Congenital Heart Defects. Decision Making for Surgery. 2009, XII, 228 p.
3. Perloff JK, Child JS, Aboulhosn J. Congenital heart disease in adults (3rd Edition), 2009. Saunders Elsevier.
4. ESC Guidelines for the management of grown up congenital heart disease (new version 2010)
5. http://www.escardio.org/knowledge/guidelines/Management_of_Grown-Up_Congenital_Heart_Disease.htm
6. Michael A. Gatzoulis. Diagnosis and Management of Adult Congenital Heart Disease: Expert Consult - Online and Print. Churchill Livingstone; 2 edition (November 15, 2010).
7. Mavroudis C., Backer C.L. Pediatric Cardiac surgery (4th edition), Wiley-Blackwell; (February 4, 2013).
8. Jonas R.A. Comprehensive Surgical Management of Congenital Heart Disease, second edition. CRC Press; (January 29, 2014).
9. Benjamin W. Eidem. Echocardiography in Pediatric and Adult Congenital Heart Disease. LWW; Second edition (November 5, 2014).
10. David S. Ezon. Atlas of Congenital Heart Disease Nomenclature: An Illustrated Guide to the Van Praagh and Anderson. Create Space Independent Publishing Platform; First edition (September 26, 2015).

11. Curt Daniels. Color Atlas and Synopsis of Adult Congenital Heart Disease. McGraw-Hill Education / Medical; 1 edition (August 13, 2015).
12. By Hugh D. Allen.: Moss & Adams' Heart Disease in Infants, Children, and Adolescents, Including the Fetus and Young Wolters Kluwer Health; 9 edition (February 2, 2016).

KONSULTUOJANTYS DĖSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Virgilijus Tarutis (prof. dr.).

2. Artūras Lipnevičius (dr.).

3. Rita Sudikienė (dr.).

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė